

S PŘEDMLUVOU ALBERTA VILLOLDA

POSVÁTNÉ ANDSKÉ KÓDY

10 ŠAMANSKÝCH ZASVĚCENÍ

MARCELA LOBOS

MAITREA

POSVÁTNÉ ANDSKÉ KÓDY

POSVÁTNÉ ANDSKÉ KÓDY

MARCELA LOBOS

Přeložil Zdeněk Böhm

MAITREA

2024

Lobos, Marcela

[Sacred Andean codes. Česky]

Posvátné andské kódy : 10 šamanských iniciací / Marcela Lobos ; přeložil Zdeněk Böhlm. -- První vydání v českém jazyce. -- Praha : Maitrea, 2024. -- xxxvii, 203 stran
Přeloženo z angličtiny

ISBN 978-80-7500-695-0 (brožováno)

* 133.4:2-382 * 2-58-021.56 * 133.4(=8) * 392.17 * 258-582/-587 * 615.851 *
615.852+615.851.8 * 133.2 * [13+2-584.5]:316.42 * (8-15) * (0.062)

- šamanismus -- Andy (pohoří : oblast)
- duchovní tradice -- Andy (pohoří : oblast)
- indiánská magie -- Andy (pohoří : oblast)
- iniciační rituály
- sebepoznání
- sebeuzdravování
- duchovní léčení
- duchovní cesta
- duchovní transformace
- munay-ki
- populárně-naučné publikace

133 - Ezoterismus. Okultismus [17]

Marcela Lobos

Posvátné andské kódy

Sacred Andean Codes

Copyright © 2023 by Marcela Lobos

Originally published in 2023 by Hay House Inc., USA

Translation © Zdeněk Böhlm, 2024

Czech edition © MAITREA *inspirace srdcem*, s.r.o., Praha 2024

ISBN 978-80-7500-695-0

*Mé vnučce Lině
a všem dětem světa*

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována žádným mechanickým, fotografickým nebo elektronickým postupem ani ve formě fonografického záznamu, nesmí být ukládána do vyhledávacího systému, přenášena ani jinak kopírována pro veřejné nebo soukromé použití – s výjimkou použití v režimu „fair use“ ve formě stručné citace v člancích a recenzích – bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Autorka této knihy neposkytuje žádná zdravotní doporučení ani přímo či nepřímo nenabádá k použití žádné z uvedených technik jako formy léčby fyzických, emocionálních nebo zdravotních problémů bez konzultace s lékařem. Záměrem autorky je pouze nabídnout informace obecného charakteru, které vám mohou pomoci v cestě za emocionální, fyzickou a duchovní pohodou. V případě, že některou z informací v této knize použijete pro sebe, autorka ani vydavatel za vaše jednání nepřebírají žádnou odpovědnost.

Milí čtenáři,

snažíme se, aby naše knihy byly perfektní. Pokud i přesto objevíte v textu nějakou chybu, napište nám na nakladatelstvi@maitrea.cz a my ji rádi opravíme.

Díky, Vaše nakladatelství

OBSAH

<i>Předmluva</i>	ix
<i>Počátek: Mé první zasvěcení do rituálu munay-ki</i>	xix
Kapitola první: Rituál léčitele	1
Kapitola druhá: Rituál pásů síly	19
Kapitola třetí: Rituál harmonie	35
Kapitola čtvrtá: Rituál jasnozřivého	67
Kapitola pátá: Rituál strážce dne	89
Kapitola šestá: Rituál strážce moudrosti	105
Kapitola sedmá: Rituál strážce Země	119
Kapitola osmá: Rituál strážce hvězd	137
Kapitola devátá: Rituál tvůrce	153
Kapitola desátá: Rituál lůna	167
<i>Pokračování</i>	183
<i>Dodatek</i>	189
<i>Poděkování</i>	197
<i>O autorce</i>	199
<i>Ohlasy na knihu Posvátné andské kódy</i>	201

Překlady citací jsou dílem překladatele Zdeňka Böhma, není-li uvedeno jinak.
Kečuánské výrazy jsou v českém překladu ponechány v anglické transkripci.

PŘEDMLUVA

Alberto Villoldo, Ph.D.

Mystické příběhy o původu je třeba chápat spíše jako multidimenzionální spirály než jako lineární příběhy – zejména pokud se týkají „nových“ přechodových rituálů. Paradoxně však cítím potřebu zahájit tuto předmluvu chronologickým popisem toho, jak jsem se já sám poprvé setkal se zasvěcením, které mění osud, známým jako *munay-ki*. Kéž vám tato slova pomohou vytvořit si jasnou mapu pro vaši vlastní cestu s těmito obřady.

Na počátku 70. let minulého století let jsem získal výzkumný grant pro studium léčivých rostlin a léčebných praktik amazonských šamanů. V té době, ačkoli jsem měl teprve čerstvě ukončené postgraduální studium, jsem již vedl malou výzkumnou laboratoř na San Francisco State University, kde jsme zkoumali, zda nejsme schopni si kromě psychosomatických onemocnění tvořit také zdraví.

Při této práci mě vedl můj profesor, Dr. Stanley Krippner, se kterým jsme napsali knihu *The Realms of Healing*. Dr. Krippner mě podnítil ke studiu psychedelických rostlin, které šamanům umožňují nahlédnout do neviditelného světa, a léčivých druhů křovin a kůr, které regenerují tělo a mozek. Při práci se šamaný v deštném pralese jsem se dozvěděl o starobyklých mysterijních školách, které kdysi vzkvétaly v Andách a byly zničeny inkvizicí. Myslel jsem si, že jde o pouhé legendy, dokud mi jeden proslulý šaman z města Pucallpa – posledního splavného přístavu Amazonie – neřekl: „My umíme mluvit s rostlinami a ony nás léčí a učí. Ale skuteční mistři šamani jsou v Andách.“

To mě zaujalo. A pak jsem měl počátkem roku 1972 během ayahuaskového obřadu v Amazonii vizi něčeho, co vypadalo jako

město ze zlata. *Aha*, pomyslel jsem si, *legendární Eldorádo, které hledalo již tolik dobrodruhů*. O týden později jsem odletěl do Limy, hlavního města Peru, a pak se vydal na sedmidenní cestu autobusem do Cuzca, centra starobylé říše Inků, abych se s některým z těchto mistrů šamanů pokusil setkat a snad našel někoho, kdo by o „Zlatém městě“ něco věděl.

V Cuzcu jsem se později během onoho podzimu dozvěděl, že Machu Picchu se kdysi nazývalo „Městem světla“. Při této návštěvě jsem se seznámil a sprátelil s Dr. Manuelem Chávezem Ballónem, tehdejším hlavním archeologem v Machu Picchu. Řekl mi o městě známém jako Choquequirao („Město zlata“), které zůstávalo téměř neprozkoumáno. Okamžitě jsme se pustili do plánování expedice na toto archeologické naleziště. Moji sponzoři ze Spojených států byli ochotni toto dobrodružství financovat. Peru však v té době ovládali maoističtí povstalci, a tak jsme se tam nikdy nedostali – teprve Marcela měla být tou, která legendární Zlaté město v roce 2009 prozkoumá a pak se vydá na túru ještě dále do Vilcabamby („Posvátného místa“) a následně bude pokračovat až do Espiritu Pampa („Místa duchů“). Jednalo se o čtyři posvátná města Inků, z nichž každé další bylo ještě vzdálenější od fyzického světa lidí a o to bližší neviditelnému světu duchů. Dodnes mělo jen velmi málo lidí možnost tato čtyři legendami opředená „tajná města“ Inků zkoumat. Jsem přesvědčen, že právě ona představují skutečné Eldorádo, kterým ale není město se zdi pokrytými zlatem, nýbrž pravý poklad Inků: tajné vědění.

Během mé první návštěvy Cuzca mi Dr. Chávez Ballón vyprávěl o expedici, kterou vedl ke komunitám Q'erů, posledních potomků Inků. Q'erové zůstali pro Západ po celých pět set let neviditelní, a to i díky tomu, že žili ve vesnicích v nadmořské výšce přes 4500 metrů, kde je španělští dobyvatelé nikdy nenašli. Mluvili

dokonalou kečuánštinou a udržovali své starobylé zvyky. Mezi členy této původní expedice po stopách Q'erů byl i archeolog Óscar Núñez del Prado, jehož syn Juan se později stal významným učitelem andských tradic a mým osobním přítelem.

Na počátku 70. let 20. století byl dům Dr. Cháveze Ballóna v Cuzcu mekkou domorodých studentů z univerzity v Cuzcu, kteří mu pomáhali vytvářet nástěnné malby reprodukcující ceremoniální umění Inků. Dr. Chávez Ballón byl nadšeným obdivovatelem ikonografie starověkých národů And vyskytující se na tkaninách a keramice. Místní zemědělci mu nosili hliněné artefakty, které objevili při obdělávání půdy, protože věděli, že od dobrotivého doktora dostanou jídlo a odměnu, a ten tyto nálezy dokumentoval a vzácnou keramiku pak předával archeologickému muzeu.

Dr. Chávez Ballón byl mým akademickým mentorem po následující tři desetiletí až do své smrti. V jeho domě jsem se setkal s prvními vesničany z kmene Q'erů. Vzpomínám si na svůj první kontakt s příslušníky Q'erů a na to, jak mi byl nanejvýš nepříjemný. Zatímco andští indiáni se při rozhovoru dívali do země (což bylo gesto podřízenosti, které jejich předky naučili conquistadoři, kteří trvali na tom, že musí každého člověka evropského původu titulovat výrazem *wiracocha* znamenajícím „bůh“), Q'erové vám neochvějně hleděli do očí. Téměř jako by se vám dívali do duše, aby zjistili, kým jste uvnitř. V ateliéru Dr. Cháveze Ballóna nosili Q'erové svá pestrobarevná ponča v odstínech červené s královskou pečeti Inků – byli jedinými obyvateli And, kteří na svém oděvu směli tento královský znak mít. Když však ateliér opouštěli, oblékali si ponča vanilkové barvy bez jakýchkoli znaků. Jinak by je lidé ukamenovali, protože církev šířila zvěsti, že jsou to „čarodějové a čarodějnice“. Jednou jsem viděl, jak k těmto *paqos* přiběhla matka s dítětem v náručí a prosila je, aby jejímu potomkovi požehnali.

Teprve v roce 1982 jsem se spolu se svým přítelem Américem Yabarem setkal s nejvyššími *paqos* (neboli nejváženějšími šamany). Américova rodina byla dědicem španělského pozemkového grantu, který zahrnoval i vesnice Q'erů. Na kdysi impozantní rodinné haciendě známé jako Mullu Marka jsem se setkal s Donem Manuelem Quispem. Byl to nejstarší *alto mesayok* neboli *strážce moudrosti*, který mě později zasvětil do linie andských mudrců.

Don Manuel mě doprovázel na mnoha výpravách po Andách. Jednoho dne na jaře roku 1995 mě požádal, abych pozval své nejlepší studenty na společnou pouť se šamany na horu Ausangate. Následujícího roku jsme se s dvaceti mými studenty vydali pěšky a na koních do základního tábora u Modré laguny. Počítali jsme s tím, že budeme hostit a krmit nějakých pět až deset *paqos*. Následujícího dne se ovšem Don Manuel objevil s téměř stovkou q'erských mužů, žen a dětí, kteří šli tři dny pěšky ze svých horských vesnic, aby se k nám připojili. Měli jsme jim pomoci přinést *mosoq karpay* neboli nový obřad.

Jak už to u šamanů bývá, člověk si uvědomí celou podstatu svého úkolu, až když se ocitne přímo v něm. Zpočátku se zdálo zvláštní, že se skupina andských šamanů má spojit se spolkem západních mystiků, aby přivolali blesk z horního světa a přinesli nový iniciační rituál, který by mohl prospět celému lidstvu.

Poděkoval jsem Donu Manuelovi za pozvání a cítil jsem se potěšen, že rozpoznal naši připravenost na tento úkol.

„Pozval jsem tě, protože jsme potřebovali někoho, kdo by zastupoval conquistadora, bílého muže,“ vysvětlil mi. „Náš lid potřebuje zahojit ránu po dobývání. Po znásilňování našich matek a únosech našich dětí. Potřebujeme pohřbít meč conquisty.“

Odmíchl se, podíval se mi do očí a já viděl, jak mu po tváři stéká slza.

„Tento obřad je určen i pro tvůj lid,“ pokračoval. „Ty a já ho přinášíme světu. Ale ani jeden z nás není ničím výjimečný – jsme jen nástrojem své doby.“

Během této mimořádné výpravy, kterou jsme měli to štěstí natočit, se zrodilo *munay-ki* a já získal svou andskou přezdívku Chaka-Runa, „lidský most“. Měl jsem se stát přemostěním odvěké moudrosti do moderní doby a *munay-ki* mělo být jeho nástrojem. Zmíněný dokument můžete zhlédnout na adrese thefourwinds.com.

PŘIJETÍ OBŘADŮ MUNAY-KI

Don Manuel se se mnou podělil o všechny *karpaye* neboli zasvěcení a světil se mi, že jsem první „neindián“, kterého kdy uvedl do své duchovní tradice.

„*Karpaye* jsou semena, která ti nabízejí dary moci,“ vysvětlil mi. „Jsou jako kukuřice. Když zasadiš zrnka hluboko do svého srdce a zaléváš je svou láskou (*munay*), vyrostou a vydají velké klasy kukuřice. Tuto sílu však musíš používat k dobrému.“

Když jsem *karpaye* Dona Manuela obdržel, všiml jsem si, jak se problémy, se kterými jsem se potýkal po celá léta, najednou začaly řešit. Moje láska a empatie k druhým rostly. S pokročilejšími zasvěceními jsem začínal chápat, jak přimět svět, aby plnil má přání, a jak vysokou cenu musí člověk zaplatit za prosazování své vůle vůči životu.

Dozvěděl jsem se, jak nás mohou pokročilé obřady propojit s linií léčitelů a šamanů, kteří porazili smrt i čas a kteří jsou tu, aby nám pomohli splnit naše poslání. Je nás mnoho, kdo tvoříme most mezi prastarou moudrostí a naším moderním světem, jenž nutně potřebuje nový kompas.

Don Manuel mě vybídl, abych pomohl vytvořit obřady pro západní publikum, které by současným způsobem předaly moudrost

a sílu přicházející s každým *karpayem*. Zpočátku jsme se drželi původní formy v kečuánštině, ale oběma nám to připadalo těžkopádné. Moje kečuánština byla neohrabaná a jeho španělština téměř nulová. A já chtěl být opatrný ohledně nevhodného kulturního převlastňování. Na oné výpravě na horu Ausangate jsme se dohodli, že obřady zachováme co nejčistší a nejryzejší, věrné jejich podstatě. Vysvětlili jsme studentům, že jakmile vypěstují semínka své síly, své „medicíny“, smí pak obřady předávat ostatním. Vaše medicína nakonec doroste do té míry, že budete ochotni převzít správu Matky Země a stát se jejími strážci.

Munay-ki bylo určeno pro západní publikum a západní hledače. Ačkoli jsem se s těmito zasvěceními původně setkal u *paqos* v Andách, *munay-ki* vychází z odvěkých obřadů, které se vyskytují ve všech kulturách. Tradiční iniciační obřady Q'ěrů patří jim a jejich dětem. Musíme respektovat tradice andských kultur a být ohleduplní k jejich způsobům. *Munay-ki* vás přivedou ke stejnému osudu jako prastará šamanská zasvěcení a umožní vám vytvořit nové mapy pro správcovství Země, které dnešní moderní svět potřebuje.

PACHAKUTI A PACHAKUTEC

Každé andské dítě slyšelo legendu o Pachakutecovi Yupanquim, synovi Inky Virakochy.

Když byl Pachakutec ještě mladíkem, obléhal kmen Chanků město Cuzco. Jeho otec z města uprchl a zanechal zde mladého Pachakuteca, aby hlavní město bránil. Legendy vyprávějí, že bůh slunce Inti vyslyšel modlitby mladého prince a proměnil kameny ve válečníky, kteří mu pomohli zahnat divoké Chanky zpět do jejich vesnic za řekou Apurímac.

Pachakutec se zasloužil o rozšíření říše Inků – největšího království, jaké kdy bylo na americkém kontinentu známo, většího než Spojené státy – a o vybudování měst v oblacích, jakými jsou Machu Picchu, Choquequirao a Vilcabamba. Když v roce 1471 zemřel, zanechal po sobě proroctví, v němž oznámil, že se vrátí, aby pomohl dát svět znovu „do pořádku“. Jeho jméno znamená „zemí otřásající“ nebo „ten, který napravuje svět“ a mnozí dodnes věří, že se vrátí, aby napravil škody způsobené conquistadory.

Pojem *pachakuti* odkazuje na andskou víru v cyklickou obnovu světa. Každý cyklus přináší tvoření a ničení. Staří mudrci si byli vědomi cykličnosti období a domnívali se, že se blíží úsvit „zlatého tisíciletí“ a konec současného cyklu.

Současné *pachakuti* začalo přibližně na počátku tisíciletí a předjímá změny, které ovlivní celé lidstvo, nejen andské vesničany a jejich stáda lam a alpak. Nový cyklus bude vyžadovat, aby lidé přestali na Zemi parazitovat a stali se jejími správci. Péče o *Pachamamu*, Velkou Matku, se musí stát prioritou. Pouze strážci Země přežijí nadcházející chaos. Na svět přijde nový typ člověka.

HOMO LUMINOSUS

Q'erům nebylo proroctví o tomto nadcházejícím čase, o novém *pachakuti*, neznámé. Don Manuel Quispe a další věřili, že mají v rozvíjení této nové epochy sehrát určitou roli. Don Manuel byl jedním z posledních, kdo dokázal číst z *quipu*, kruhu ze zauzlovaných provázků, v nichž se uchovávaly příběhy říše Inků. Pamatoval si také legendy o tom, jak Inkové přišli od jezera Titicaca, „moře na vrcholu světa“.

Don Manuel věřil, že noví správci Země přijdou ze Západu, a během našeho prvního setkání na Américově haciendě mě srdečně

přivítal. „Čekal jsem na vás už dlouho,“ řekl, když jsme se poprvé setkali. Polichotilo mi to, ale později jsem pochopil, že mluvil o lidech ze Západu a že já jsem jen náhodou první, s kým se setkal.

S Donem Manuelem jsem se naučil, že v říši magie a tajemství sloužíte posvátnému snu, který je větší než vy, i když jste jeho nepostradatelnou součástí. Následujete znamení osudu. A Don Manuel to uměl mistrně. Ke svému jednání už nepotřeboval logiku ani rozum. Proto pozval sto *paq'u* z kmene Q'erů i s rodinami na náš obřad na hoře Ausangate – abychom se setkali s osudem a iniciovali *munay-ki*.

TVŮRCI A TVOŘENÍ

Závěrečného obřadu, rituálu tvůrce, v kečuánštině *taitanchis rantis*, se Don Manuel nedožil. Často jsme si o tomto obřadu povídali, i o tom, že existoval po tisíciletí mezi mnoha kulturami, ale nikdy se nepředával z člověka na člověka. Musel do vás udeřit blesk a vy jste museli přežít, podobně jako se to stalo Donu Manuelovi. Nebo se vám muselo zjevit oslepující světlo jako apoštola Pavlovi, kdy v jediném okamžiku obdržel celé evangelium.

„Naším úkolem na tomto světě je tvořit krásu a mír,“ řekl mi jednou Don Manuel. „Úkol stvoření není dokončený, jak říkají vaše náboženství. Je na nás, abychom pokračovali ve spolutvoření. A o tom je tento obřad.“

Moje partnerka Marcela Lobos mě doprovodila na horu Ausangate, abych z ní „snesl“ devátý obřad *munay-ki*. Byli jsme rozmístěni ve skupinách po čtyřech, kdy každá osoba stála ve směru jedné z hlavních světových stran, otevírali jsme posvátný prostor a vzývali nebesa a předky, aby nám udělili svá pozhnání a moudrost.

Pak jsme začali sestavovat *despacho* – mandalu vděčnosti z květin a semen – a modlili se, aby nám byl svěřen i devátý obřad. Zadíval jsem se na jasnou oblohu, zavřel oči a na okamžik se oddal tichu, zatímco mi tvář chladil jemný ledový vánek. Najednou nás začaly zasypávat kroupy velké jako skleněnky. Všichni jsme se rozběhli k úkrytu a doufali, že náš společný stan tu bouři vydrží. O několik minut později, když jsme ve stanu dokončili obětování darů *despacho*, se obloha vyjasnila a bouře skončila tak rychle, jak začala.

Toho odpoledne jsme byli všichni zasvěceni do rituálu tvůrce a pak si ho věnovali navzájem, indiáni i lidé ze Západu, abychom ukotvili jeho sílu v našem středním světě a přijali poslání stát se spolutvůrci krásy a míru.

Munay-ki se zrodilo zde, na hoře Ausangate, a nějakým zvláštním a záhadným způsobem nám bylo předurčeno.

Od této expedice uplynulo téměř dvacet let a my s Marcelou *munay-ki* stále předáváme svým studentům. Viděl jsem, jak tento rituál zapustil kořeny v jejím srdci a jak nám díky němu přináší nový pohled na to, co mohou tyto obřady znamenat pro západní svět. Marcela má v sobě integritu, etiku a lásku potřebnou k tomu, aby předávala jejich hodnotu v dnešní době, kdy jsou tak potřebné. Nyní se o tyto obřady vůbec poprvé podělila také v knižní podobě, aby mohla jejich mocné poselství předat širšímu publiku.

Marcela se narodila v Andách a mnoho let žila ve Spojených státech. Chápe, že je třeba, aby moudrost předků promlouvala k důležitým globálními silám, které utvářejí dnešní svět.

Marcelin pohled a způsob, jakým *munay-ki* předává, jsou hluboce zakotveny v ženské síle, zcela v harmonii a v souladu s posláním, které jí *Pachamama*, Matka Země, svěřila. Nepřekvapilo mě tedy, když mi jednoho dne oznámila, že existuje ještě obřad

pro ženy, rituál lůna. Čeká vás tedy její vyprávění o tomto obřadu a o tom, jak osvobozuje ženy od utrpení. I o tomto výjimečném rituálu pojednává tato kniha.

Munay-ki nám může pomoci stát se oním novým světelným člověkem, jehož příchod předpovídá *pachacuti* – člověkem *Homo luminosus* – a tato důležitá kniha vám pomůže vydat se k němu vlastní cestou. Rituály v ní obsažené jsou hluboce léčivé a umožní vám stát se činiteli změny a transformace ve světě. Jednotlivá zasvěcení vám pomohou proměnit vaše nejhlubší zranění ve zdroj soucitu a zjistit, co jste na tuto neobyčejnou planetu přišli dělat a kým zde máte být. Možná jde o nejdůležitější poselství, jaké kdy budete číst.

S munay (láskou),

Alberto Villoldo, Ph.D.,
zakladatel Four Winds Society

POČÁTEK: MÉ PRVNÍ ZASVĚCENÍ DO RITUÁLU MUNAY-KI

*Existují místa, kde žijí duchové uvězněni mezi kameny.
Tato místa, vybudovaná dávným člověkem a dnes opuštěná,
byla tak posvátná, že jejich energie vibrují i po staletích.
Je nemožné procházet po těchto kamenech a nevnímat volání
minulosti a obrovskou sílu, která se tam koncentruje.*

— ISABEL ALLENDE, *MACHU PICCHU*

V září 2002 jsem se zapsala do kurzu, který mě nasměroval na cestu šamanismu. V onom roce se můj život začal obracet vzhůru nohama kvůli nadcházejícímu rozchodu; jako svobodná matka dvou malých dětí, která se snažila vydělat si na živobytí v cizí zemi, jsem se děsila neznámé budoucnosti. Představovala jsem si, jak budu s vysokoškolským titulem z žurnalistiky psát reportáže a příběhy ze vzdálených, válkou zmítaných zemí. Netušila jsem, že nakonec budu hovořit o konfliktu, který se odehrával v mém vlastním domově, a že ze mě po sedmi letech citového zneužívání zůstane zlomený člověk.

Musela jsem získat zpět svou duši a dát ji do pořádku.

V červnu 2003 moje tchyně souhlasila, že se mi postará o děti, a já se vydala na dvoutýdenní pouť do peruánských And. Doufala jsem, že mi tato cesta dopřeje trochu oddechu a pomůže mi vymanit se z nuceného života v domácnosti, který po celé generace sužoval ženy v mé rodině a nyní těžce visel i nade mnou. Vysoko

v Andách jsem chtěla objevit cestu k vlastnímu uzdravení a nástroje, jak ve svém životním příběhu změnit svou roli oběti na hrdinku. Po příjezdu do Cuzca, starobylého hlavního města říše Inků, jsem s úlevou spočinula v hotelu, abych si zvykla na nadmořskou výšku a seznámila se se svými soupeřnicemi. Každý z nás hledal odpovědi na velké životní otázky: *Proč jsem tady? Jaké je moje poslání? Jak mohu přispět k lepšímu světu?*

Následujícího dne jsme se spolu se dvěma šamany z kmene Q'erů vydali na několikahodinovou cestu autobusem na místo, kde začínal náš pětidenní trek po stopách našich dávných předků. Q'erové jsou přímými potomky Inků, posledními z rodu králů a královen, kteří od 13. do 16. století vládli největší říši na americkém kontinentu. Když jsem se s nimi setkala, byli pro západní svět ještě záhadou. Jejich předkové zůstávali ukryti před španělskými conquistadory ve vysokohorských vesnicích, kde tiše pásli své lamy a pěstovali *chuño*, malé brambory, které rostou v nadmořské výšce pět tisíc metrů, a čekali na vhodný okamžik, aby mohli předat svá proroctví o budoucích časech.

Peruánské Andy se tyčí do výšky téměř sedmi tisíc metrů. Některé z těchto hor, v jazyce kečuánců *apuové*, jsou považovány za posvátné strážce moudrosti, která pramení od počátků samotného života. Andští obyvatelé stále obdělávají půdu a žijí s ní ve vzájemném soužití neboli *ayni*. Zemi chápou jako matku, která poskytuje veškerou výživu. Žijí v harmonii s živly: stavějí své domy z hlíny, sbírají vodu z potoků, které vytékají z tajících ledovců, a vyhřívají se ve slunečním svitu. Když jsem putovala po horách, představovala jsem si, že vidím jejich tváře a slyším jejich hlasy. Duchové dávných andských národů stále obývali tuto zemi a zdálo se, že zde působí jako průvodci poutníků, kteří sem přišli hledat prvotní moudrost.

Na této cestě jsme měli překonat ledový průsmyk na hoře Salcantay, jejíž název znamená „divoká a nezkrotná“, což bylo pro mou cestu opravdu příhodné téma. Po deseti letech, kdy jsem se snažila být spořádanou ženou v domácnosti, jsem potřebovala znovuobjevit svou divokou a autentickou podstatu.

Když jsme vystoupili z autobusu, zadívala jsem se na horu a s jistotou jsem si pomyslela, že budu první, kdo dorazí k vysokému průsmyku. Už jako mladá jsem zdolala mnoho vrcholů v rodném Chile a později ve Wasatch Mountains v Utahu. Byla jsem sportovkyní, která se nezalekla vrcholů, jež by většinu lidí odradily. Od prvního dne jsem ale nebyla ve své kůži a horkotěžko jsem dokázala držet s lidmi v čele krok. Bylo to, jako by mě hory i Matka Země žádaly, abych zpomalila a začala více vnímat své okolí.

Jak jsme procházeli krajinou, šamani nás vybízeli, abychom se modlili k *apuovi*, duchu hory. Každých několik set metrů jsme se zastavovali, abychom obětovali *kintu* ze tří listů koky s okvětním lístkem navrch. Do každého *kintu* jsme vdechli své modlitby a pak ho vložili pod skálu a žádali tím vítr, slunce, zemi a Velkého Duha, aby nám pomohli při výstupu. Pokud jsme cítili smutek, hněv nebo jakoukoli tíhu, měli jsme tyto pocity vdechnout do malého kamínku a ten později zamáčknout do země. Ke svému překvapení jsem zjistila, že se pod každým pocitem smutku skrývá nějaký tragický příběh, o jehož reálnosti jsem se sama kdysi utvrdila. „Je to jen přesvědčení,“ říkal mi na to vnitřní hlas. Bylo to, jako by mi *apu* našeptával a nařizoval, abych odloupla vrstvy těchto omezujících přesvědčení a očekávání a uvolnila je do kamene, který jsem pevně svírala v rukou.

Cítila jsem, jak se zbavuji své identity, ale neobešlo se to bez slz bolesti a smutku. Oprošťovala jsem se od všech omezujících myšlenek o tom, co znamená být matkou a ženou. Patřily k nim rodinné

vzorce nedůvěry a odporu, společensky podmíněná podřízenost a obava se ozvat i další pocity, které se vymykaly slovům i chápání. S každým dalším krokem jsem prohlubovala svou touhu spojit se s vlastní divokou, nezkrotnou podstatou – svým božským ženským duchem. Přítomnost ledovce zářícího do noci a hukot jeho lavin pod hvězdami nebylo možné ignorovat a s každým dalším dnem jsem cítila, jak se stává součástí mého pochopení.

Vyrůstala jsem v Chile v době diktatury, v militaristickém režimu plném maskulinních symbolů. Protože jsem byla vychovávána se dvěma bratry, svou vlastní sílu jsem nalézala díky fyzické zdatnosti a intelektu. Rodiče, kteří byli mírní a shovívaví, mi nicméně dovolili zkoumat, co jsem uznala za vhodné. Proto jsem od svých čtrnácti let začala cestovat po Chile s přáteli nebo na i vlastní pěst. Do svých dvaceti let jsem s batohem na zádech procestovala Peru, Bolívii a Ekvádor a zamilovala si pestrou tapiserii života domorodců. Prošla jsem stovky kilometrů po inckých stezkách z džungle do kopců a hor (kde jsem celé dny nepotkala člověka ze Západu). Zažila jsem život v jeho nejsyrovější podobě: hučící vody řek, neustávající hvízdání větru, barevné tkalcovské stavy, staré tváře ošlehané nepřízní počasí, dětské tvářičky s nudlemi u nosu a nikdy nečesanými vlasy a mnoho dalšího.

Vnímala jsem hlubokou mystiku těchto míst, tak vzdálených od vyšlapaných cest, a cítila naprosté okouzlení. Moje touha cestovat se nicméně točila především kolem adrenalinových sportů, a přestože se mi podařilo surfovat i na jihoamerickém pobřeží Pacifiku, moje nadšení mě nakonec zavedlo až do Kalifornie. Bylo mi 21 let, když jsem přerušila studium žurnalistiky a vydala se na nekončící cestu. O deset let později jsem se ocitla v kurzu pořádaném Four Winds Society, který mě uvedl na šamanskou cestu a nasměroval mě zpět do And mého mládí.

Druhou noc v horách jsme tábořili přímo u ledovce a můj nadýchaný teplý spacák mi připadal jako ta nejtenčí a nejprůhlednější slupka cibule. Byla to jedna z nejútrpnějších nocí mého života. Celou noc jsem kašlala, zoufale se třásla a obávala se, co mě čeká. Následujícího rána, když jsme pod šedivou oblohou překračovali průsmyk, jsem se cítila slabá a nedostávalo se mi dechu.

Ač mě mé ego předtím přesvědčilo, že tuto horu zdolám, proces pokoření pokračoval – třetí noc přišel průjem. Probudila jsem se dehydrovaná a natolik zesláblá, že jsem nemohla ani chodit; místo toho jsem se jen plazila a nakonec zkolabovala a svíjela se jako had, zatímco jsem se pokoušela sbalit si věci na přesun do dalšího tábora. Tam, s břichem přitisknutým k zemi, kdy jsem cítila každý kamínek pod sebou, jsem poprvé pochopila, co znamená odevzdat se ženskému duchu Země. (Nakonec jsem od zdravotnice dostala elektrolyty, a když jsem se trochu vzpamatovala, pomalu jsem pokračovala v doprovodu jednoho z našich průvodců.)

Tehdy jsem horu nezdolala. Divoká, nezkrotná ženská složka ducha převládla nad mým hrubým mužským odhodláním, dokud jsem se neuklidnila natolik, abych pocítila její hlubokou lásku. Plakala jsem jako dítě a ona mi naslouchala jako matka a ujišťovala mě, že já i mé děti budeme v pořádku. Ačkoli šlo o pokořující zážitek, důvěrnost tohoto splynutí mě hřála u srdce.

Hrdinská cesta, na kterou se vydáváme jako mladí, může být vzrušující, a dokonce nám může změnit život, ale málokdy si uvědomíme, že vnější dobrodružství je pouze předobrazem hlubšího dobrodružství, které se odehrává v našem nitru. Nyní jsem konečně dokázala ocenit vnější krajinu jako zrcadlo toho, co jsem zkoumala v hloubi své bytosti. Přestože jsem prošla mnoha místy, která byla pro původní obyvatele posvátná, pochopila jsem, že skutečná pouť, na kterou jsem se vydala, je poutí do mé vlastní duše.

Ocitli jsme se na druhé straně průsmyku, kde teplota byla mnohem vyšší, jelikož jsme se blížili k vysokohorské džungli obklopující Machu Picchu, starobyrou inckou citadelu v oblacích. Tohle mělo být naše poslední noční táboření, a tak mě překvapilo, když nám hlavní učitel oznámil, že dva šamani, kteří nás doprovázeli, se s námi podělí o výklad z listů koky o nadcházejících časech.

Slunce zapadalo a my jsme vstoupili do velkého stanu osvětleného svíčkami rozestavenými na plochých kamenech. Seděli jsme a pozorně sledovali šamany, kteří jakoby bez námahy prováděli tuto odvěkou věsteckou praxi. Modlili se k duchu rostliny koky a pak vhodili hrst jejích čerstvých lístků na deku, kde se z nich vytvořily obrazce, které pak šamani vykládali. Čtení probíhalo v kečuánštině a lámané španělštině, takže bylo třeba tlumočit.

Šamani věděli, že mluvím španělsky a anglicky, a tak mě požádali o překlad. Listy koky začaly brzy promlouvat. Jeden ze šamanů řekl: „Čeká nás mnoho otřesů... Budou zuřit požáry, ledové bouře a extrémní počasí. Matka Země bude prolévat slzy smutku v podobě tornád, hurikánů a tsunami. Zneuctili jsme *Pachamamu* (bohyni Země, kterou andské národy uctívají), naši milující matku, a v důsledku toho musíme čelit očistě.“

Se zpocenýma rukama a divoce bušícím srdcem jsem tuto znepokojivou zprávu předala ostatním. Šamani svými modlitbami neustále přivolávali ducha koky, aby mohli pokračovat ve čtení tohoto poselství shůry. Nakonec řekli: „Toto je příchod *pachakuti*, času, kdy se naše životy obrátí vzhůru nohama.“

Pachakuti je kečuánské slovo, které doslova znamená „obrátit čas/prostor vzhůru nohama“; může mít také význam „změny“ nebo „narušení“. Odkazuje na období velké transformace a nevyžaduje nic menšího než převrácení života, jak ho známe, vzhůru nohama. Doba *pachakuti* je zlomovým bodem, který signalizuje